

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ**

Частина 2

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)
3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 140-Н від 25 серпня 2021 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **О. В. Манжура**, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор:

А. С. Ткаченко, к. т. н., директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

Л. М. Шимановська-Діаніч, д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту ПУЕТ;

Т. В. Онійко, д. і. н., професор, завідувач сектору документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах кафедри менеджменту ПУЕТ;

Л. С. Франко, ст. викладач, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

М. Є. Розоза, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства ПУЕТ;

Н. М. Бобух, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

О. В. Яриш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Н. В. Карпенко, д. е. н., професор, завідувач кафедри маркетингу ПУЕТ;

Г. О. Бірта, д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ПУЕТ;

Г. П. Хомич, д. т. н., професор, завідувач кафедри технологій харчових виробництв і ресторанного господарства ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий
3-41 інститут денної освіти : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – Ч. 2. –
310 с.

ISBN 978-966-184-417-8

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Готельно-ресторанна справа; Харчові технології; Освітні педагогічні науки; Облік і оподаткування; Менеджмент; Інформаційна, бібліотечна та архівна справа; Публічне управління та адміністрування; Комп'ютерні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування; Економіка; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; «Товарознавство та експертиза в митній справі»; Маркетинг.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено

ISBN 978-966-184-417-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021

<i>Колісник Т. О., Іщенко В. Л.</i>	
Структурно-семантичні особливості мови бренду.....	181
<i>Кульчій О. О., Сухачова Н.С.</i>	
Лексико-семантичні особливості англомовних юридичних термінів та проблеми їх перекладу українською мовою.....	185
<i>Лещенко І. С., Сухачова Н. С.</i>	
Вербалізація концепту <i>Gender</i> у сучасній англійській мові.....	191
<i>Нестеренко К. М., Іщенко В. Л.</i>	
Лексико-граматичні особливості перекладу контрактів і договорів	197
<i>Тимошенко О. В., Іщенко В. Л.</i>	
Особливості утворення нової лексики в соціальних мережах та смс-повідомленнях....	202
<i>Трегуб В. В., Іщенко В. Л.</i>	
Структурно-семантичні особливості англійських економічних термінів	207
<i>Тур О. М., Сухачова Н. С.</i>	
Засоби відтворення в українській мові абревіатур англомовних текстів публіцистичного стилю	212
<i>Фурса І. В., Сухачова Н. С.</i>	
Особливості перекладу каталогів продукції (на матеріалі англомовних каталогів кондитерських виробів)	217
<i>Бегма А. Є., Опанасенко В. В.</i>	
Лексико-семантичні перекладацькі трансформації як засіб відтворення мовних інновацій у перекладі	221

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

<i>Гапон Т. О., Соколова А. М.</i>	
Сучасний стан страхового ринку України та основні тенденції його розвитку в умовах цифровізації	228
<i>Дудка Б. О., Гудзь Т. П.</i>	
Характеристика факторів впливу на фінансову стратегію компанії.....	234
<i>Захарченко К. Р., Педченко Н. С.</i>	
Наукові підходи до трактування поняття «результативність діяльності підприємства».....	239

попередньої стратегії, достатнє матеріальне, інформаційне, фінансове і методичне забезпечення.

Таким чином, для забезпечення успішної діяльності компанії та для досягнення поставлених цілей, необхідно вивчати, прогнотувати й оцінювати тенденції та зміни внутрішнього і зовнішнього середовища та, враховуючи їх, приймати управлінські рішення. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища компанії є основою для візуалізації її довгострокових перспектив, формування напрямків стратегічних змін в її поведінці.

Список використаних джерел

1. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента : учебник : в 2 т. / И. А. Бланк. – 4-е изд., стер. – Москва : Омега-Л, 2012. – 1330 с.
2. Бруслиновська І. В. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства / І. В. Бруслиновська, В. І. Матвійчук // Економіка і організація управління. – 2018. – № 3 (31). – С. 100–111.
3. Дикань Л. В. Стратегічне управління фінансовими ресурсами промислового підприємства / Л. В. Дикань // Фінанси України. – 2016. – № 3. – С. 12–18.
4. Мочалова Л. А. Концепція фінансового планування в корпораціях / Л. А. Мочалова // Финансовый менеджмент. – 2014. – № 3. – С. 13–20.
5. Радова Л. Д. Фінансова стратегія в системі управління підприємством / Л. Д. Радова, А. В. Череп // Держава та регіони. – 2005. – № 2. – С. 130–135.
6. Стратегическое планирование : учебник / под ред. Э. А. Уткина. – Москва : ЭКМОС, 2000. – 440 с.
7. Фінанси підприємств : підручник / Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. та ін. – Київ : КНЕУ, 2013. – 519 с.

УДК 005.332.8:658.5:001.89

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

К. Р. Захарченко, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»

Н. С. Педченко, д. е. н., професор – науковий керівник

Анотація. У цій праці розкриті наукові підходи до трактування поняття «результативність діяльності підприємства»

шляхом його співставлення з поняттям «ефективність діяльності підприємства». Під результативністю розуміють: міра, рівень, здатність, співвідношення, показник. Доведено, що «результативність» є всебічною комплексною характеристикою, що показує рівень досягнення результатів відносно запланованих цілей діяльності підприємства, а також є підґрунтям для ефективного функціонування та подальшого розвитку господарюючого суб'єкта.

Ключові слова: науковий аналіз, трактування, поняття, результативність діяльності підприємства, ефективність діяльності підприємства.

Abstract. This paper reveals scientific approaches to the interpretation of the concept of “performance of the enterprise” by comparing it with the concept of “efficiency of the enterprise”. The performance means: measure, level, ability, ratio, indicator. It is proved that “performance” is a comprehensive complex characteristic that shows the level of achievement of results in relation to the planned objectives of the enterprise, and is the basis for the effective operation and further development of the business entity.

Key words: scientific analysis, interpretation, concept, performance of the enterprise activity, efficiency of the enterprise activity.

Постановка проблеми. Головними цілями вітчизняних підприємств, на сьогодні, виступає забезпечення ефективності їх функціонування та підвищення конкурентних переваг на внутрішньому та зовнішньому ринках, досягнення яких можливе при використанні сучасного управлінського інструментарію.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питаннями дослідження фінансової результативності діяльності підприємства займалися такі вчені, як Боярко І. М., Верхогляд Ю. І., Вознюк Г. Л., Григоруком П. М., Глухова В. І., Євтушенко М. В., Загородній А. Г., Коваль З. О., Костирко Л. А., Педченко Н. С., Скалюк Р. В., Соломатіна Т. В., Шило Ю. С., Шимановська-Діаніч Л. М.

Формулювання мети. Метою дослідження є розкриття наукових підходів до трактування поняття «результативність діяльності підприємства».

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічна категорія «результативність діяльності підприємства» достатньо досліджувалась у вітчизняній і зарубіжній економічній літературі, при цьому складність її змісту та багатовекторний характер обумовлюють актуальність вивчення з метою узагальнення трактування економічної сутності даної категорії, методів її оцінки та засад управління.

В науковій літературі спостерігається часткове ототожнення категорій «ефективність» та «результативність», що є результатом подібності базових понять «ефект» та «результат», а також є історично складеною закономірністю. Відповідно до он-лайн словника «Cambridge Dictionary» [1]: «effect – the result of a particular influence», тобто: «ефект – це результат певного впливу», а «result – something that *happens* or *exists* because of something *else*», тобто: «результат – щось, що відбувається або існує через щось інше».

Розвиток теорії результативності продовжується в працях вітчизняного науковця Жучкової Г. А., яка трактує результативність діяльності як: «комплексну оцінку ефективності, економічності, конкурентоспроможності та стійкості економічного та фінансового розвитку господарюючих суб'єктів» [55]. Проте Власенко Т. А. в своїх роботах наголошує на тому, що підприємство може випускати цілком конкурентоспроможну продукцію, так як її рівень визначається виключно параметрами її якості та ціни на ринку, яка при цьому буде досить дорогою для підприємства і не принесе йому високий рівень прибутку, що в будь-якому разі не сприятиме підвищенню результативності [33]. Погодимось, що конкурентоспроможність продукції та підприємства в цілому може виступати змінною характеристикою у визначенні результативності діяльності, а не одією із головних складових. Дослідження сучасного погляду на трактування поняття «результативність» наведено в табл. 1.

Таблиця 1 – Теоретичні підходи до трактування поняття «результативність»

Автори	Визначення поняття «результативність»
Терещенко Н. В., Яшина Н. С. [12]	Міра досягнення результатів, адекватних встановленим і передбачуваним цілям, що задовольняють певні потреби зацікавлених сторін і створюють умови для постійного розвитку організації
Федулова Л. І. [14]	Це міра точності управління, яка характеризується досягненням очікуваного стану об'єкта управління, мети управління або рівнем наближення до неї
Тищенко О. М., Кизим М. О., Догадайло Я. В. [13]	Узагальнювальне кількісне явище, що виникає внаслідок ефективного здійснення діяльності і об'єднує більш конкретні кількісні явища, які відображають підсумкові показники роботи підприємства
Проскурівич О. В., Ястремський М. М. [10] Ошибка! Источник ссылки не найден.	Комплексна характеристика ефективності діяльності підприємства спрямована на подальший розвиток та досягнення відповідної мети у вигляді позитивного результату. Вона являє собою багаторівневу комплексну характеристику, що відображає певний результат функціонування підприємства (кількісний, якісний) у розрізі ресурсів, видів продукції, видів діяльності, що сприяє як підвищенню ефективності діяльності, так і подальшому розвитку суб'єкта господарювання
Асаул А. М. та ін. [2]	Відображення рівня ділової активності. Представляє собою багатовимірну комплексну характеристику, яка показує ефективність використання фінансово-виробничих ресурсів, виходячи з проміжних й кінцевих результатів діяльності підприємства
Покропивний С. Ф. [9]	Здатність підприємства до свідомого встановлення цілей і вибору стратегій вирішення господарських завдань з оптимальними витратами і мінімально можливими помилками, а також з урахуванням не тільки економічного потенціалу підприємства, але й умов зовнішнього оточення

Автори	Визначення поняття «результативність»
Коваль З. О. [7]	Співвідношення отриманих наслідків і введених факторів (або причин, призвели до цих наслідків), які визначаються за допомогою співвідношень прибутку до витрат, обсягу виробництва або часу тощо
Загородній А. Г. Вознюк Г. Л. [6]	Відношення ефекту (результату) до витрат, що забезпечили цей результат
Григорук П. М., Завгородня Т. П., Григорук С. С. [4]	Відображає позитивну динаміку фінансових результатів, а саме зростання показників прибутків та доходів та відповідно зниження показників витрат та збитків
Рзаєва Т. Г., Демчук Ю. А. [11]	Спрямована на певний результат, досягнення відповідної мети, подальший розвиток і відповідно на подальше покращення ефективності та на оновлену мету і результат. Комплексне розуміння діяльності підприємства, що базується на визначених нами напрямках дослідження, а саме: спрямування на певний результат та досягнення відповідної мети; характеристика ефективності діяльності підприємства; спрямованість на подальший розвиток
Шимановська- Діанич Л. М., Педченко Н. С. [8, 15]	Певний показник деякого процесу, показник того, що в кінці процесу виходить щось, заздалегідь заплановане. Під результативністю організації розуміється її здатність досягти встановлених зовнішніх цілей, націленість на те, щоб усі її організаційні рішення і дії відповідали критеріям, які встановлені зовнішнім середовищем
Жучкова Г. А. [55]	Комплексна оцінка ефективності, економічності, конкурентоспроможності та стійкості економічного та фінансового розвитку господарюючих суб'єктів

В цілому, спираючись на наведені вище трактування, «результативність», на нашу думку, є всебічною комплексною

характеристикою, що показує ступінь виконання результатів відносно запланованих цілей діяльності підприємства, а також є підґрунтям для ефективного функціонування та подальшого розвитку господарюючого суб'єкта. Аналіз трактувань поняття «результативність» дав можливість визначити головні ознаки «результативності» та прослідкувати її зв'язок з «ефективністю». Наведений взаємозв'язок результативності та ефективності підтверджує зроблені раніше висновки про те, що результативність є всебічною комплексною характеристикою та охоплює значну кількість елементів, що, відображають успіх підприємства, насамперед, через фінансові показники ефективності.

Висновки. Отже, фінансова результативність діяльності підприємства виділяється при класифікації результативності за змістом цілей. Виходячи з наведено вище трактування поняття «результативність» можна стверджувати, що фінансова результативність діяльності підприємства є комплексною фінансовою характеристикою, що показує ступінь виконання фінансових результатів відносно запланованих цілей діяльності підприємства. Розгляд фінансової результативності діяльності підприємства пропонується провести більш детально в наступному пункті роботи.

Список використаних джерел

1. Cambridge Dictionary [Електронний ресурс]. – URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/> – Назва з екрана.
2. Асаул А. Н. Производственно экономический потенциал и деловая активность субъектов предпринимательской деятельности [Електронний ресурс] / А. Н. Асаул, М. П. Войнаренко, С. А. Князев, Т. Г. Рзаева; под ред. засл. деят. науки РФ д-ра экон. наук, проф. А. Н. Асаула. – Санкт-Петербург : АНО ИПЭВ, 2011. – 312 с.
3. Власенко Т. А. Ефективність та результативність публічного адміністрування [Електронний ресурс] / Т. А. Власенко. – URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/12555/1/> – Назва з екрана.
4. Григорук П. М. Оцінювання результативності діяльності компанії [Електронний ресурс] / П. М. Григорук, Т. П. Завгородня,

- С. С. Григорук. – URL: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/8396/1/Paper_Hryhoruk_new.pdf. – Назва з екрана.
5. Жучкова Г. А. Результативність діяльності підприємства: науково-методичні аспекти її визначення [Електронний ресурс] / Г. А. Жучкова // Ефективна економіка. – 2013. – № 11. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2517> – Назва з екрана.
 6. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. Третє видання, доповнене та перероблене. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – 844 с.
 7. Коваль З. О. Оцінювання ефективності вартісно-орієнтованого управління підприємством в екосистемі інновацій / З. О. Коваль. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – С. 348–357.
 8. Педченко Н. С. Концептуальні підходи до управління ефективністю формування й результативністю використання потенціалу розвитку підприємств та організацій споживчої кооперації / Н. С. Педченко, Л. М. Шимановська-Діанич // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2019. – № 1 (92). – С. 15–24.
 9. Покропивний С. Ф. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність / С. Ф. Покропивний, В. М. Колот. – Київ : КНЕУ, 2001. – 352 с.
 10. Проскурович О. В. Моделювання результативності діяльності підприємства / О. В. Проскурович, М. М. Ястремський // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2015. – № 3, Т. 3. – С. 213–217.
 11. Рзаєва Т. Г. Аналіз результативності діяльності підприємства: кількісні та якісні аспекти / Т. Г. Рзаєва, Ю. А. Демчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2015. – № 2, том 1 (222). – С. 52–57.
 12. Терещенко Н. В. Модель комплексної оцінки результативності СМК / Н. В. Терещенко, Н. С. Яшин // Методи менеджмента качества. – 2006. – № 4. – С. 12–17.
 13. Тищенко А. Н. Экономическая результативность деятельности предприятий : [монография] / А. Н. Тищенко, Н. А. Кизим, Л. В. Догадайло. – Харків : ИНЖЕК, 2005. – 168 с.
 14. Федулова Л. І. Менеджмент організацій / Л. І. Федулова. – Київ : Либідь, 2004. – 448 с.
 15. Шимановська-Діанич Л. М. Підходи до оцінки ефективності та результативності діяльності торговельного підприємства: сучас-

ний погляд [Електронний ресурс] / Л. М. Шимановська-Діанич, Н. С. Педченко // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України : зб. наук. пр. – 2019. – № 1 (135). – С. 71–77. – URL: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2019-1-13>. – Назва з екрана.

УДК 005.934:336:658.5 (477.53)

ПОБУДОВА КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОЇ МОДЕЛІ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ПИРЯТИНСЬКИЙ СИРЗАВОД»

Л. П. Кравчук, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»

К. Р. Захарченко, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси і кредит»

Н. С. Педченко, д. е. н., професор – науковий керівник

Анотація. У статті розкриті наукові підходи до побудови багатофакторної регресійної моделі залежності фінансової безпеки від ключових факторів фінансової результативності. За результатами лінійних парних регресій фінансова безпека, виражена змінами обсягів чистого прибутку, залежить від обсягів: чистого доходу від реалізації продукції; собівартості реалізованої продукції; інших операційних витрат; середньорічної вартості активів; вартості основних засобів товариства; власного капіталу підприємства; чисельності працівників.

Ключові слова: побудова, кореляційно-регресійна модель, фінансова безпека, дослідження, чинники.

Abstract. Abstract. This article reveal scientific approaches to building a multifactor regression model of financial security dependence on key factors of financial performance. According to the results of linear pairwise regressions, financial security, expressed in terms of net profit, depends on the amount of: net income from sales; cost of goods sold; other operating expenses; average annual value of assets; the value of fixed assets of the company; equity of the enterprise; number of employees.